

१) परिचय

यस नीतिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूलाई संस्थाको सदस्यको रूपमा उनीहरूबाट अपेक्षा गरिएको आचरणका बारेमा स्पष्ट पार्ने लक्ष्य राखेको छ। एम्नेस्टी नेपालको आधिकारिक रूपमा मान्यता प्राप्त सदस्य बन्नु अघि सदस्यहरूले आचारसंहिता पढ्न र बुझ्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

मानवअधिकारको सङ्घर्ष साँच्चै अन्तर्राष्ट्रिय हुनुपर्छ। किनभने मानवअधिकारहरू विश्वव्यापी छन् र विश्वव्यापी रूपमा उठाइएका आवाजहरूका माध्यमबाट नै मानवअधिकारलाई सबैभन्दा प्रभावकारी रूपमा प्रवर्धन र रक्षा गर्न सकिन्छ। यी जिम्मेवारी र आचरणहरू एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतालाई रक्षा गर्न तर्जुमा गरिएका हुन् र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतामा नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको प्रभावकारिता निर्भर रहेको हुन्छ। यी आचारसंहिताहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सुरक्षाको लागि पनि तर्जुमा गरिएको हो किनभने अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धतामार्फत नै हामीले एकअर्काको संरक्षण गर्न सक्दछौं।

मानवअधिकार अभियानको रूपमा सबै भन्दा प्रभावकारी रूपमा काम गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूले निम्न सिद्धान्त र आचारसंहिताहरूलाई कडाइका साथ पालना गर्न सहमत भएका छन्:

२) सिद्धान्त

निम्नलिखित सिद्धान्तहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको लागि आचारसंहिताको आधारका रूपमा रहेका छन्:

निस्वार्थता:

समग्रमा एम्नेस्टी नेपालको सर्वोत्तम हितमा काम गर्नु एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सामान्य कर्तव्य हो। सदस्यहरूले आफ्नै लागि वा आफ्नो परिवार, साथीभाइ, वा आफूले काम गर्ने वा प्रतिनिधित्व गर्ने अन्य कुनै संस्थाको लागि आर्थिक वा अन्य भौतिक लाभहरू प्राप्त गर्ने प्रयोजनका लागि एम्नेस्टीको सदस्यता प्रयोग गर्नु हुँदैन।

अखण्डता:

- सदस्यहरूले आफ्नो भूमिकाको कार्यसम्पादनमा आफूलाई प्रभावित पार्न सक्ने बाह्य व्यक्ति वा संस्थाप्रति आफूलाई कुनै पनि वित्तीय वा अन्य दायित्वको अधिनमा राख्नु हुँदैन;
- सदस्यहरूले कुनै पनि खालको अनुचित व्यवहार देखाउनुहुँदैन;

जवाफदेहिता

- सदस्यहरूमा उनीहरूमाथि राखिएको विश्वासअनुसार र एम्नेस्टी नेपालप्रतिको जन विश्वासलाई जगेर्ना गर्ने गरी सदैव कानूनको पालना गर्ने कर्तव्य रहन्छ।
- सदस्यहरू राष्ट्रिय कार्य समिति र अधिकार वाहकहरूप्रति उत्तरदायी रहने छन्। उनीहरूले आफ्नो भूमिकाको लागि उपयुक्त छानबिन गर्न आफैंलाई पेश गर्नुपर्नेछ।

इमानदारीता

- सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनलको सिद्धान्तप्रतिबद्धताका साथै इमानदारीता प्रदर्शन गर्नुपर्छ।

भेदभाव रहित व्यवहार

सदस्यहरूले अन्य व्यक्तिलाई अप्रिय वा आपत्तिजनक लाग्ने तरिकाले व्यवहार वा भाषा प्रयोग गर्नु हुँदैन।

उदाहरणका लागि जातिवादी, लिंगवादी वा समलिंगीप्रति विभेद, हिंसा वा घृणाले युक्त भाषा वा व्यवहार अस्वीकार्य छ।

३) आचारसंहिता

- क) सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको लक्ष्य, परिदृश्य र मूल मान्यताहरूको पालना गर्नुपर्छ।
- ख) सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एमनेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयले तयार गरेका सामग्रीका आधारमा मात्र काम गर्नेछन्। राम्रोसँग समन्वय नगरीकन र एमनेस्टी इन्टरनेसनलले गर्ने अनुसन्धानको शुद्धतालाई प्रतिबिम्बित नगरिकन वास्तवमा एमनेस्टी इन्टरनेसनलले सृजना गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय दबाव प्रभावकारी हुन सक्दैन। यसका लागि एमनेस्टी इन्टरनेसनलका सदस्यहरूले आफ्नो राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई भरपर्दो सूचना उपलब्ध गराउने र सामान्य रणनीतिहरू तय गर्ने जिम्मेवारी दिएका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एमनेस्टी नेपालको सचिवालयबाट प्राप्त हुने सामग्रीको आधारमा मात्र अभियानासम्बन्धी काम गरेर सदस्यहरूले विश्वव्यापी अभियानको प्रभावकारितामा योगदान गरिरहेको थाह पाउने छन्।
- ग) सदस्यहरूले नैतिक, जिम्मेवार र सम्मानजनक रूपमा आचरण गर्नेछन्। एमनेस्टीका सदस्यहरू मानवअधिकार उल्लङ्घन र/वा दुर्व्यवहार हुने खालका गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ। उनीहरू गैरकानूनी वा सामाजिक रूपमा अस्वीकार्य गतिविधिहरूबाट पनि टाढा रहनुपर्छ।
- घ) सदस्यहरू एमनेस्टी नेपाल र यसका समूह/सञ्जालहरूद्वारा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा उपस्थित हुने अपेक्षा गरिन्छ।
- ङ) **एमनेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व:** एमनेस्टी नेपालका समूहहरूमा आवद्ध सदस्यहरूले बाह्य कार्यक्रमहरूमा भाग लिन सक्दछन् तर उनीहरूले एमनेस्टी नेपाललाई आधिकारिक रूपमा प्रतिनिधित्व गर्न भने सक्ने छैनन्। उनीहरूले एमनेस्टी नेपालको सचिवालय वा एमनेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा आधिकारिक रूपमा सार्वजनिक गरिएका दस्तावेजहरूलाई सन्दर्भ सामग्रीका रूपमा लिएर गतिविधिहरू गर्ने बाहेक एमनेस्टीको सदस्यको हैसियतमा कुनै पनि विचार र टिप्पणीहरू व्यक्त गर्ने कार्यबाट आफूलाई टाढा राख्नुपर्छ। व्यक्तिगत (समर्थक) सदस्यहरूको हकमा, उनीहरूले न त एमनेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्न सक्छन् न त एमनेस्टी नेपालको तर्फबाट कुनै सार्वजनिक कार्यक्रम नै आयोजना गर्न सक्छन्।

उसको आफ्नो आस्थाको कारण एमनेस्टी नेपालको कुनै सदस्य कुनै मुद्दामा एमनेस्टी नेपालको धारणा वा अडानसँग असहमत हुन सक्ने कुरालाई स्वीकार गरिएको छ। तर उक्त असहमतिलाई एमनेस्टी नेपालको आधिकारिक धारणा वा अडानलाई उल्लङ्घन गर्ने आधारका रूपमा मान्न सकिँदैन।

- च) **अन्य सार्वजनिक गतिविधिमा सहभागिता:** यदि एमनेस्टी नेपालको कुनै सदस्यलाई एमनेस्टी नेपालको कार्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित कुनै गतिविधि गर्न आमन्त्रित गरिएमा वा कुनै सदस्यले त्यस्तो गतिविधि गर्न चाहेमा वा त्यस्तो गतिविधि अरूसँगको समन्वयमा आयोजना गरिँदै छ वा त्यस्तो कार्यक्रममा एमनेस्टी नेपाल सम्बन्धित छ भन्ने सम्भावित बुझाइ उत्पन्न हुने अवस्थामा एमनेस्टी नेपालको सदस्यको हैसियतमा आफूले उक्त काम गरिरहेको छैन भनी स्पष्ट पारी खुलाएको हुनुपर्छ।

- छ) सदस्यहरू एमनेस्टी नेपालको प्रतिष्ठामा नकारात्मक असर पार्ने गतिविधिमा संलग्न हुनु हुँदैन। सदस्यहरूले सधैं अरू सबैको व्यक्तिगत मर्यादाको सम्मान गर्नुपर्छ र अरूको व्यक्तिगत मर्यादा र सम्मानमा बाधा पुग्ने गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ।
- ज) **मिडिया टिप्पणी:** एमनेस्टी नेपालका सदस्यहरूले एमनेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै कुनै पनि सवालमा आधिकारिक टिप्पणी दिने वा अन्तर्वार्ता दिने कार्य गर्नु हुँदैन।
- झ) **गोपनीयता:** सदस्यहरूले एमनेस्टी नेपालको "आन्तरिक" मानिने कुनै पनि जानकारीलाई खुलासा गर्नु हुँदैन। सबै प्रकाशित/मुद्रित र विद्युतीय दस्तावेजका साथै एमनेस्टी इन्टरनेसनल भित्रका निकाय वा सदस्यता भित्र आन्तरिक उपभोगका लागि आन्तरिक बैठकहरूमा व्यक्त गरिएका विचारहरूका सवालमा गोपनीयता कायम गर्नु पर्दछ।